

آنچه در این ستون می‌خوانید، دیدگاه‌های رسانه‌های خارجی است که صرفاً جهت اطلاع‌رسانی منتشر می‌شود و این دیدگاه‌ها موضع روزنامه «هم‌میهن» نیست.

AXIOS

مذاکره محرمانه در عمان

دو منبع آگاه به آکسیوس گفتند که دو مقام ارشد دولت بایدن این هفته با مقامات ایرانی در عمان درباره چگونگی جلوگیری از تشدید حملات منطقه‌ای گفت‌وگو کردند. این مذاکرات با حضور برتمک‌گورک، مشاور ارشد رئیس‌جمهور بایدن در خاورمیانه و آبرام پیلی، نماینده موقت ایالات متحده در امور ایران انجام شده است. اولین دور گفت‌وگوها بین ایالات متحده و ایران از ژانویه بود که طی آن مذاکرات مشابهی در عمان انجام شد. این مذاکرات کمی بیش از یک ماه پس از حمله موشکی بی‌سابقه ایران به اسرائیل در ۱۳ آوریل انجام شد. این حمله خاورمیانه را در آستانه یک جنگ منطقه‌ای قرار داد. ایران ۳۵۰ موشک بالستیک و پهپاد به سمت اسرائیل در تلافی ترور سرتیپ زاهدی توسط سپاه قدس ایران، مسئول عملیات نظامی آن کشور در لبنان و سوریه بود. این اولین حمله مستقیم به اسرائیل بود که از خاک ایران انجام شد. سردار زاهدی در حمله هوایی اسرائیل که ساختمانی در نزدیکی سفارت ایران در دمشق را هدف قرار داد، ترور شد. حمله ایران باعث تلاش بی‌سابقه دفاع هوایی و موشکی مشترک اسرائیل، آمریکا، انگلیس، فرانسه، اردن و عربستان سعودی برای رهگیری موشک‌ها شد. چند روز پس از حمله، اسرائیل با حمله هدفمند به سامانه دفاع هوایی اس-۳۰۰ در پایگاه نیروی هوایی ایران پاسخ داد. یکی از اهداف اصلی دولت بایدن از ۱۷ اکتبر، جلوگیری از مناقشه غزه منجر به جنگ منطقه‌ای بوده است. ایالات متحده معتقد است که ایران نفوذ زیادی بر نیروهای نیابتی خود در منطقه دارد. این گروه‌ها عبارتند از حزب‌الله لبنان، شبه‌نظامیان طرفدار ایران در سوریه و عراق که حملاتی را علیه نیروهای آمریکایی انجام دادند و حوثی‌ها در یمن که هنوز به کشتی‌ها در دریای سرخ حمله می‌کنند. این منابع گفتند که مک‌گورک و پیلی روز سه‌شنبه وارد عمان شدند و با میانجی‌های عمانی دیدار کردند. مشخص نیست چه کسی نماینده ایران در مذاکرات بود. این منابع گفتند که گفت‌وگوها بر شفاف‌سازی پیامدهای اقدامات ایران و نیروهای نیابتی آن در منطقه و بحث در مورد نگرانی‌های آمریکا در مورد وضعیت برنامه هسته‌ای ایران متمرکز بوده است. چندین مقام ایرانی در هفته‌های اخیر به احتمال حرکت ایران به سمت تولید سلاح هسته‌ای اشاره کردند. ودانت پاتل، معاون سخنگوی وزارت امور خارجه، روز دوشنبه گفت که دولت بایدن راه‌هایی برای برقراری ارتباط با ایران در صورت لزوم دارد. او گفت: «دولت بایدن به ارزیابی این موضوع ادامه می‌دهد که ایران در حال حاضر فعالیت‌های کلیدی لازم برای تولید یک دستگاه هسته‌ای قابل آزمایش را انجام می‌دهد یا خیر.» پاتل افزود که ایالات متحده معتقد نیست که رهبری ایران تصمیمی برای سرگیری برنامه تسلیحاتی گرفته است. برآورد ما این است که ایران در پایان سال ۲۰۲۳ این برنامه را تعلیق یا متوقف کرده است. کاخ سفید و وزارت امور خارجه از اظهارنظر در مورد مذاکرات در عمان خودداری کردند. زستان سال گذشته آمریکا مذاکرات محرمانه‌ای با تهران انجام داده است تا این کشور را متقاعد کند که از نفوذ خود بر جنبش حوثی‌های یمن برای پایان دادن به حملات به کشتی‌ها در دریای سرخ استفاده کند. به گفته این مقامات، این مذاکرات غیرمستقیم، که طی آن واشنگتن همچنین نگرانی‌هایی را در مورد برنامه هسته‌ای ایران مطرح کرد، در ماه ژانویه در عمان انجام شد و اولین مذاکرات بین این دو در ۱۰ ماه گذشته بود. هیئت آمریکایی توسط برت مک‌گورک، مشاور امور خاورمیانه کاخ سفید و آبرام پیلی، نماینده این کشور در امور ایران، رهبری می‌شد. علی باقری کنی، معاون وزیر امور خارجه ایران که مذاکره‌کننده ارشد هسته‌ای تهران نیز هست، نماینده جمهوری اسلامی ایران بود. مقامات عمانی گفتند که بین نمایندگان ایران و آمریکا رفت و آمد کردند تا آنها مستقیماً صحبت نکنند. یک فرد مطلع گفت که مقامات آمریکایی کانال غیرمستقیم با ایران را «روشنی برای مطرح کردن طیف وسیعی از تهدیدات ناشی از ایران» می‌دانند. این گفت‌وگو شامل انتقال «آنچه طرف مقابل باید انجام دهد تا از یک درگیری گسترده‌تر جلوگیری کند» می‌شود. دور دوم مذاکرات با حضور مک‌گورک برای ماه فوریه برنامه‌ریزی شده بود، اما این مذاکرات به تعویق افتاد چرا که او گرفتار تلاش‌های ایالات متحده برای میانجی‌گری توافق بین اسرائیل و حماس جهت توقف جنگ در غزه و تضمین آزادی گروگان‌های اسرائیلی در نوار غزه شد.

عکس: Gettyimages

انتقام‌ساز منتقدان اسرائیل

پژوهشی درباره برخورد با خبرنگاران به دلیل مواضع‌شان در قبال جنگ غزه و حمایت از فلسطین

اکتبر، براساس تحقیقات مستقل روتترز، AFP، دیدبان حقوق بشر و عفو بین‌الملل، ارتش اسرائیل یک خبرنگار را کشته و ۶ همراه او را زخمی کرده است.

در شریایی که مدیران رسانه‌های غرب، خبرنگاران را از پوشش انتقادی جنگ در غزه و جلب توجه افکار عمومی به خشونت بی‌پایان اسرائیل منع می‌کنند، این اقدام آن‌ها آسیب‌پذیرترین خبرنگاران یعنی خبرنگاران میدانی حاضر در غزه را بیش از پیش تحت تأثیر قرار می‌دهد و به خطر می‌اندازد.

داده‌ها چه می‌گویند؟

برخی مؤسسات، افراد و گروه‌ها، اتحادیه ملی نویسندگان (NWU) را به‌عنوان یک گروه ضدیهودی معرفی می‌کنند و نتایج این تحقیقات را زیر سوال می‌برند اما این اتحادیه تأکید دارد که به‌عنوان نهادی صنفی با راستی‌آزمایی کامل و دقیق این گزارش را منتشر کرده است.

براساس یافته‌ها، دست‌کم در ۱۰ پرونده رسانه‌ها به دلیل رویکرد خبری کارکنان، پست‌های منتشرشده در شبکه‌های اجتماعی آن‌ها یا بیانیه‌هایی که در راستای حمایت از فلسطین و انتقاد از اسرائیل امضا کرده‌اند، اقدام به اخراج کارکنان، لغو قراردادهای بلندمدت یا آن‌ها و اعمال فشار برای استعفا می‌کنند.

در ۸ پرونده، سردبیران رسانه‌ها قراردادهای خبرنگاران آزاد که مطالب را به صورت حق‌التحریر برای آن رسانه‌ها ارسال می‌کردند، باطل کردند. در یک مورد روند استخدام یک نیروی ثابت متوقف شد و سایر پرونده‌ها نیز شامل لغو برنامه‌های عمومی نظیر سخنرانی‌ها یا جلوگیری از اهدای جایزه به خبرنگاران منتقد اسرائیل می‌شد.

مصادر بررسی‌شده در این گزارش اغلب تحت فشارهای شدیدی در فضای شبکه‌های اجتماعی قرار گرفته‌اند. علاوه بر این سیاست‌های تازه بر برخی رسانه‌ها نظیر گاردین که خود را لیبرال تعریف می‌کند یا مجله هرست باعث شده محدودیت‌هایی جدی برای برخی خبرنگاران ایجاد شود. برای نمونه، ۳۸ نفر در لس‌آنجلس تایمز و ۲۰ نفر در سیدنی مورنینگ هرالد از پوشش دادن موضوعات جدی و چالش‌برانگیز منع شده‌اند؛ تنها به این دلیل که نامه مربوط به محکوم کردن قتل خبرنگاران فلسطینی را امضا کرده بودند.

برخی اوقات، تقابل‌ها در شبکه‌های اجتماعی به گونه‌ای بود که افراد با موج گسترده‌ای تهدید به قتل یا با خشونت روبه‌رو می‌شدند.

در ۲۴ پرونده‌ای که مورد بررسی قرار گرفته و مجموعاً ۶۰ نفر را تحت تأثیر قرار داده‌اند، نهادها و مؤسسات آمریکایی درگیر هستند. در ۲۰ پرونده دیگر که ۴۵ نفر را تحت تأثیر قرار داده نیز پای مؤسساتی از کانادا، استرالیا، انگلیس، فرانسه، آلمان و

توسط پلیس - آن‌ها روند متفاوتی را در پیش گرفتند. موارد گردآوری‌شده در این گزارش از طریق گزارش‌های خبری، پست‌های منتشرشده در شبکه‌های اجتماعی، تماس‌های تلفنی یا پیام‌های ردوبدل شده با افرادی که در معرض اقدامات تلافی‌جویانه بوده‌اند و همچنین دوتنظرسنجی جامع که توسط اتحادیه ملی نویسندگان صورت گرفته، استخراج شده‌اند.

اولین نظرسنجی از کارکنان رسانه‌ها درباره تجربه مواجهه آن‌ها با اقدامات تلافی‌جویانه به دلیل حمایت از فلسطین یا دیدگاه‌شان در خصوص جنگ غزه بود. دومین نظرسنجی، به خودسانسوری درباره جنگ غزه پس از برخوردها یا تهدیدها می‌پرداخت. تمامی مواردی که در این گزارش به آن‌ها پرداخته شده راستی‌آزمایی شده و مواردی که امکان راستی‌آزمایی آن‌ها وجود نداشت با مواردی که پس از اول فوریه ۲۰۲۴ اتفاق افتادند، از گزارش کنار گذاشته شده‌اند.

با اینکه یافته‌های این گزارش جامع نیست و همه موارد اتفاق افتاده در طول این مدت ثبت نشده است اما این موارد پنجره‌ای به سوی یک مسئله بسیار شایع و البته سیستماتیک باز می‌کنند که البته از اکتبر ۲۰۲۳ به این سو آغاز نشده و قدمتی طولانی دارد.

شغل و جایگاه کسانی که هدف این انتقام‌گیری‌ها قرار گرفته‌اند بسیار متنوع است؛ خبرنگاران آزاد، کارکنان اداری در رسانه‌ها، دو سردبیر، روزنامه‌نگاران تازه‌کار، صداربدران رسانه، سناریونیس‌ها و یک برنده جایزه پولیتزر از جمله کسانی هستند که در این دوره هدف انتقام‌جویی و برخورد قرار گرفته‌اند. این افراد از کشورهای مختلفی هم هستند و علاوه بر اهالی منطقه منا، افرادی از استرالیا، کانادا، بریتانیا و تعدادی دیگر از کشورهای اروپایی با برخوردها و اقدامات انتقام‌جویانه مواجهه شده‌اند.

در غرب، تاریخچه‌ای طولانی از اعمال فشار و محدودیت علیه صداهای طرفدار فلسطین و منتقد اسرائیل وجود دارد. اما از ۷ اکتبر، این محدودیت‌ها به یکی از دغدغه‌های جدی اهالی رسانه تبدیل شده است. در حالی که بسیاری از خبرنگارانی که حوزه خاورمیانه و شمال آفریقا را پوشش می‌دهند و نگاهی منتقدانه به رفتار اسرائیل دارند، با محدودیت‌هایی از جمله ممناعت از انجام کارشان روبه‌رو هستند، خبرنگاران فلسطینی که به صورت میدانی تحولات را گزارش می‌کنند، کشته می‌شوند.

براساس آمارهای فدراسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران، تا پیش از انتشار این گزارش ۱۰۲ فلسطینی، ۴ اسرائیلی و ۳ لبنانی که خبرنگار یا از کارکنان رسانه‌ها بودند از ۷ اکتبر به این سو در پی جنگ در منطقه کشته شده‌اند. ارتش اسرائیل نه‌تنها اهمیتی برای جان خبرنگاران در غزه قائل نیست بلکه نشانه‌های روشنی وجود دارد که در برخی موارد عمداً کسانی را که جلیقه PRESS به تن داشتند، هدف قرار داده است. برای نمونه در ۱۳

گزارش تحقیقی

محمدحسین لطف‌الهی

خبرنگار گروه بین‌الملل

از ۱۷ اکتبر ۲۰۲۳ به این سو، بسیاری از خبرنگاران و کارکنان رسانه در غرب که علیه جنگ اسرائیل در غزه موضع گرفته‌اند یا با رویکردی انتقادی این جنگ را پوشش داده‌اند، با موجی از اقدامات تلافی‌جویانه روبه‌رو شده‌اند. در تلاشی برای درک بهتر فضا و سازوکارهای پس‌این پدیده، اتحادیه ملی نویسندگان ۴۴ پرونده را که طی آن ۱۰۵ نفر از کارکنان رسانه‌ها که اغلب رنگین‌پوست بودند و هدف اقدامات تلافی‌جویانه و برخوردهای سلبی قرار گرفتند، ثبت و ضبط کرده است.

از زمان عملیات حماس در ۷ اکتبر ۲۰۲۳ و حمله نظامی اسرائیل به غزه، مدیران شرکت‌های رسانه‌ای غربی و مؤسسه‌های فرهنگی، اقداماتی در راستای محدود کردن و اعمال فشار بر خبرنگارانی که می‌خواهند صدای فلسطینی‌ها را به گوش جهان برسانند یا درباره نقض حقوق بشر از سوی اسرائیل صحبت می‌کنند، انجام داده‌اند.

اتحادیه ملی نویسندگان ۴۴ مورد را که در فاصله ۷ اکتبر ۲۰۲۳ تا اول فوریه ۲۰۲۴ اتفاق افتاده و بیش از ۱۰۰ نفر را تحت تأثیر قرار داده بررسی و تأیید کرده است.

نویسندگان این گزارش، اقدام تلافی‌جویانه یا انتقام‌گیری را اقدامی تعریف می‌کنند که از سوی یک نهاد، رسانه، سازمان یا گروه به دلیل حمایت از فلسطین یا انتقاد از دولت اسرائیل علیه یک خبرنگار یا کارمند رسانه صورت گرفته باشد. براساس این تعریف، اقدام تلافی‌جویانه می‌تواند از سوی مدیران رسانه‌ها یا افراد و گروه‌های ذی‌نفع در بیرون محل کار افراد انجام شده باشد. گسترش اقدامات این‌چنینی شامل اذیت و آزار درون یک سازمان یا دستگیری و فشارهای قانونی نظیر جرم‌انگاری انتقاد از اسرائیل مسئله‌ای بسیار نگران‌کننده است.

داده‌های اتحادیه ملی نویسندگان نشان می‌دهد بیش از همه رنگین‌پوستان و به‌طور خاص اهالی خاورمیانه و شمال آفریقا و کسانی که به‌عنوان مسلمان شناخته می‌شوند، هدف این انتقام‌جویی‌ها بوده‌اند. سه‌چهارم این انتقام‌جویی‌ها علیه رنگین‌پوستان اتفاق افتاده است. در بیش از یک‌سوم موارد ثبت‌شده نیز هدف انتقام‌جویی کارمند یا خبرنگاری اهل خاورمیانه یا کشورهای شمال آفریقا بوده و این داده‌ها ثابت می‌کند بر خلاف روند حرکت تحریریه‌ها به سوی برابری و تنوع نژادی - به‌ویژه از زمان کشته شدن جورج فلوید در سال ۲۰۲۰

دو سردبیر، یک کارتون‌نویست کهنه‌کار، یک کارآموز، یک دستیار تولید و یک گزارشگر ورزشی از جمله کسانی بودند که در پی اظهارات علنی و عمومی در خصوص موضوع اسرائیل و فلسطین از کار اخراج شدند